

ვანი, ბუკიყიაშვილი, მიზანდარი, სულ-
ხანოვა:“

მზადება იიღია შალაქში დასაფლა-
ვების დღისთვის. ტფილისის თავად-
აზნაურობა, სამხედრო უწყება, „შე-
რა-კითხვის გამატეცლებელი საზოგა-
დოება“, ტფილისის სათავად-აზნაურო
სკოლა, მუთაისის სათავად-აზნაურო
სკოლა, რედაქციები: „ცერიისა“,
„შრომისა“, „დროების“, სახელოს-
ნო სკოლა, სპალებო გიმნაზია
და სხვა სასწავლებლები ამზადებენ
გვირგვინებს სხვადა-სხვა გვარის ზედ-
წმოწერით. სტამბები, რომელებშიაც
იძეჭდებოდა განსვენებულის ლექსიები
იმ დღეს დახურული იქნება. მესტამ-
ბებიც ამზადებენ შშვენიერს გვირ-
გვინ იბს.

ବ୍ୟାକୁଲୁଗ୍ରେ ନୀରମନତକମ୍ପ୍ୟୁଲେଟ ଇନ୍ଡ୍ରା
ରୂପନାର୍ଥିରେ ବ୍ୟାକୁଲୁଗ୍ରେ

ზანსვერნებულის კაბინეტი და ბაბ-
ლონთვეკა აბეჭდეს იმ დღესვე, რა
დღესაც შიიცეალა. ზუშინ სამაჯუ-
ლო პრინცესმა, გახსნა ეს კაბინეტი
და უწყებაში მოიყვანა განსვენებუ-
ლის ქაღალდები და ქონება. რო-
გორც ისმის ანდერძი ჯერ არა უპო-
ვიათ-რა.

სამწუხაროდ, ზაბრიელ ქმერეთის
ეპისკოპოსი, რომლის მოწევებას გწერ-
დით ჩვენ გუშინ არ დაესწრება დი-
დებულ პოეტის გასვენებას, რადგა-
ნაც, როგორც სჩანს მისგან გამოგ-
ზანილ ტელეგრამმიდამ ეპისკოპოს
არ შეუძლია ქალაქში ჩამოსვლა.

უპასუხა, რომ უთუოდ სხვა, ჰეონიათ
და შეცდომით დაიკირეს; მაგრამ რო-
დესაც მსაჯულის წინ წარსდგა და
მყიტყო, რომ სწორედ იმას დაეძებენ
და ამას აბრალებენ შტეინ ელის ქერი-
ლის სიკედილს, რომელიც წინა კვი-
რებში იპოვეს მოკლული იმავე სახ-
ლის ქვემთ სართულში, სადაც რიმე-
რი იდგა, მაშინ კი თავი ვეღარ შეი-
ავა, პარუტყვზე უარესად გაცოფიან-
და და მხოლოდ ძალით შეიპოვნის.

სწორედ იშვიათად მოხვდება ამისა-
ნაა შემთხვევა. მარალი, რომელიც
ეყდაკაცის მკელელს ეხმარა იყო
ეყბა ხის ჩაქუჩი სისხლში მოსვრილი;
ს იპოვნენ მკედრის გვერდით; უეჭ-
ლია მკელელს ან დააგიწყდა სიჩქა-
რით, ან განგებ დააგდო. როდესაც
აჭერილს ხელოსანს უჩვენეს ჩაქუჩი,
მი ფრით დაჭარგა და კინ ფარით აო-

დროს საფეხურზე დადგომა შეუძლებელი იყო. თუმცა მატარებელი შეუშინაობა გამოგვიყდებოდა. რას მიეწერება ესეთი მოუფრიქრებლობა. პლად ქუჩების სიკერიცხვი, მაგრამ ერთი ადლის გმეტება კადე დიდად არ დაავიწროებდა ქუჩებს. მიხეილის ქუჩაზე, რომელიც სხვა ბევრ ქუჩებზე უბრო ფართოა, ასდაც უნდა გაიყვანონ გზა, თუ ეს ახლოს უვლის მატარებლები ერთი მეორეს, ამ სხვა ქუჩებზე როგორლა უნდა მოთაცილდეს ცხენის-რკინის გზა?

ମତ୍ରାଗାର-ମାର୍ତ୍ତନ୍ତ୍ରେଣି ପ୍ରାୟକାଶିଲେଖ, ତାପ୍ରେ
ଦ୍ୱାନ୍ ଦ୍ୱାନ୍ତ୍ରେ-ପ୍ରାର୍ଥନାଶକ୍ରାଣ୍ଟି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ-
ଲୋକଭାବ ସାହେଲିମହିତ୍ୟାଙ୍କ ଜ୍ଞାନବ୍ୟବାତା ସାମନ୍ତି-
ଦିଲ୍ଲିକୁରାମେ ଫିନାମ୍ପ୍ରେ, କନ୍ଧ କିରଣ୍ତିଲୋକେ
ପ୍ରାୟକାଶିଲେଖ ପାତ୍ରାରତ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରେସଟ ନେବା ଏକ-
ଏକ ଶ୍ରୀରାଧ ଗାନ୍ଧିଲେନ୍ ଉତ୍ତରି ମାରି-
ଲେ ଅଶ୍ରୁରାଶବନିଲେ ଘୃଦ୍ଵେଶନ୍ତିଲାମ ଗାଲ-
ପାତ୍ରାନ୍ତିଲେଣ୍ଟାନ୍. ବ୍ୟେନ୍ଦ୍ରମୁଲ୍ଲି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ-
ଲୋକବ ଶ୍ରୀରାଧନାରା ମିଳିଲେଶରତ କାମିତ୍ରେକୁମ୍ଭ,
—ନେବା ଅନ୍ତରମ୍ଭ ମାର୍ତ୍ତନ୍ତ୍ରି ଏକମାତ୍ରାକ୍ଷେତ୍ର

* * *

ମାର୍ତ୍ତମା—ଗୀର୍ହି ପ୍ରେସର୍ ଦେଖିଲୁଛାମୁଁ
ମାର୍ତ୍ତମା—ପ୍ରେସର୍ ଦେଖିଲୁଛାମୁଁ

ପାରସିଲ ଗୁଡ଼େଖନ୍ତାଫୁଲିଲିଲ ଗାନ୍ଧାରୀଗୁରୁ-
ଜ୍ୟୋତି ଅଦ୍ୟକ୍ଷମ ପାରସିଲାମ ହିଲାଗାନ୍ଧି ଶି
ଯିରାଶି ଏତକ୍ଷେଳ ପାଦିମାରିଟେବା ଫୁଲେ-
ଲିଲ ଗଢ଼ା ଲେଜ. କ୍ଷାଲାଗୁରୁସାତାମ, ବ୍ୟକ୍ତି-
ଗ୍ରେ ପାରସିଲାମ. ଠିକ୍‌ମତ୍ତି ଏତରୁକ୍ତି ପ୍ରୟୋ
ଗିମାନେଶ୍ଵରା ଏହି କାଲାକ୍ଷେତ୍ର ଶିଥରିଲି,
ବ୍ୟକ୍ତି ମେତ୍ରାଦ କ୍ଷେତ୍ରାନ୍ତି. ଉତ୍ତର ଫୁଲେଶ୍ଵର
ମୂଲ୍ୟକିଂକରି ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଉଚ୍ଚତା ଗା-
ନ୍ଧାରୀଙ୍କ ମାତ୍ରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଇଲାମି. ଏହିକିଂକରି
କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଇଲାମି. ଏହିକିଂକରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଇଲାମି.

„ქავეკაზს“ სწორენ **დღშეთის** მაზ- ბ

იდამ, რომ ბაზალეთში დაიარალე-
ულ ავაზეკთა გუნდი თავს-დასხმია
დღილობრივ მღვდელის სახლობას,
აუცარლვა-ვთ და დაუჭრიათ მღვდე-
ლი, რომელიც ამ მძიმე ჭრილობისა-
ნ გადაცელილა. ზაღაცელილა აგ-
ერთვე ამ მღვდლის მოხუცი და; ალ-
დ ჩ.შისა და მწუხარებისაგანათ.

— 6 —
အဆိုပါသင်္ကာလွှာ အမြတ် အမြတ် အမြတ် အမြတ် အမြတ်

სტუდენტებისა და მოწვევის 1883 წ. მე-3 ნოვემბრის 28 დღის შესახებ მოწვევის განცხადება

ჰეტერომურლში მოსწავლე მთელი
როველი ახალგაზღლობა ჯერ გაგვა-
ირვა და მემრე შეგვაძრწუნა იმ
ლის-წამებით სავსემ და ამიტომაც
ზიზღარმა სტატიამ, რომელიც ამას
ნედ გაზეთ „შრომაში“ იყო და-
ჭლილი და რამლის ქვეშ აწერდა
მ—ი. ჩვენი შეძრწუნება და წუ-
ლი არ ჰგავდა იმ წუხილს, რო-
ლსაც გრძნობს კაცი, როცა ის
ითლაც დანაშაულია, როცა იმას
ითვარები მართოვა არა ამის შემთხვევაში არის გარენილი. იქ არის მოყვანილი
მხოლოდ ერთად-ერთი ფაქტი და,
წარმოიდგინეთ, ეს ფაქტიც ისე დაუ-
მახინჯებია ბ. პ. მ—ს, რომ აღარ
ეყიდოთ რა სახელი უცწოდოთ მას.
ამბობს, რომ ზობაძის განსეყნებაში
და დასაფლავებაში ქართველებს უთით-
ქმის!(!) არ მიუღიათ მონაწილეობათ,
მიცვალებული „თითქმის“(?) ხალით
წაიღქს სომხებმა და თავის სასაფლაო-
ზე დამარხესოთ და სს. და სს. „შრო-
მის“ კორრესპონდენცის სრული სი-

*) ჩეუნ გავგზავნეთ უკედასაგან სელ-
მოწერილი ჰასუსი „შრომის“ რედაქციაში,
მაგრამ მას უარ-გვიყო და არ დაბეჭდა
ჩეუნი ჰასუსი; გთხოვთ უმორჩილესად
დაგვიძებდთ თქვენს გაზეთში ეგ ჩეუნი
ჰასუსი.

ლობას და თან-და-თან უფრო
წომდა უნუგშიბას, როდესაც
იანებდენ იმის ბედის გადაწყვეტას
გამოკითხვა კი მოუგშირეს. რიგ-
თითქმის შეეჩერა იმ აზრს, რომ
ს ბოლო მოეღება უდანაშაულოდ
ყრობილობა.

აუცილებელი თავიდან ჩაქტი იქცა
დასტოადა. მას კველაფერი წაუკითხეს უსამართ-
ლოდ დატუშსაღებულება და მიანაც გან-

ერ გაუბედნია, სულ ვერ შეუ- როცა თავის გაზეთით მიცვალებულის ერთებია თავის სინიდისითვის და სამრალო შშობლებს უსსნიდა იარებს სიცრუე და ცილისწამება შეუძლია ერთი-ორად ჰქონება სევდას და იარებია სიტყვით „თითქმის“. მოს- მწუხარებას კორჩესპონდენტის რაღაც მოჩანს შეულ სიცრუეთ? დმერთმა შე- მოჩანს შეულ სიცრუეთ? დმერთმა შე- ართველები, უკელანი დავესწარით უნდოს „შრომის“ რედაქციას აგეთი შინდაუხედაობა!

ბოპაძის დამარხვის ზემო-აწერილი გარემოება ვითომ საფუძვლად უხმა- რია ბ. კორესპონდენტის და აქედამის აზრი გამოჰყავს, ვითომც სომხები ჩენ გვიარელობდნ!

სომხებთან შედარებით ჩენ მიწა- თან გვასწორებს პ. მ—ი. თავის ჭკუით და ა რა ლოღიკურ მსჯელობას ხმა- რობს ამ შემთხვევაში: სომხები სპეკ- ტაკლ-კონცერტებს მართავნ და ქარ- თველები ვერ ახრხებენო (?), სომხე- ბი უნივერსიტეტშიც კი აკრავენ კედ- ლებზე სომხურად დაწერილ გამოცხა- დებებსო!!

სპეკტაკლს ხან კონცერტს წელი- წადში ერთხელ ყოველთვის ემართავთ, და ისე რა გასაკეირეველია, რომ პე- ტერბულში ეს საძნელო საქმეა და ამისთვისაც ბევრს ვცოდვილობთ? „შრომის“ კორესპონდენტს ლუმის ჩადებასავით აღვილი ჰერნებია აქ სპეკტაკლ-კონცერტების გამართება!

თუ სომხები წელიწადში ორ სპეკ- ტაკლს თუ კონცერტს მართავნ და ჩენ-კი ერთს, ეს იქიდამ წარმოსდგე- ბა, რომ სომხების-ტუდენტი ასა აქ და ათასი სხვა გარეშე დამხმარებელი და შემწე პირები და ჩენ კი—ქართ- ველი—ოც-და-ხუთი ერთ და ორი- თე გარეშე პირი.— უნივერსიტეტში გაკრული ნაკუშ ქალალდზე რა უნდა ვსტევა?

ახლა გადაეიდეთ იმაზე, რასაც პ. მ. აქ მოსწავლე ქართველ აალ- ვაზლებაზე ამბობს. რაც მეგონა, ის

სამზღვო ნალექი იურ გამოხა- ული. იმის სახეს მკედრის ფერი და- სურა, როდესაც შეხედა იქ მჯდომ უს, ხელი მიმშევლა გულს და ბარ- აურ უკან დაიწია. მაგრამ ერთი წუთის შემდეგ წინ დაუხინეა კაცს და ულმოსაკლავი ქვითინ მოემარ- ტის ტირილს.

მაშინ-კი კაცი თითქოს გონებაზე მოიდა და განცუიტრებით შეხედა და- მოქილს დედა-კაცს.

— სად არი ჩენი მოწყობილი სახ- ლი? თითქოს უნდებლივ ენ-ზედ მო- ურადა.— სად არის ჩემი სახელოსნო?

— მაგრამ ჩასუხი არ გასცა და მეორედ ალარც ამან ჰქონდა, თავი ჩალუნა—ეხლა ამისთვის უკელავერი დაკარგული იყო.

ბოლოს დედაკაცმა თავი ველა შემაგრა და ძლიერ-ძლიობით წარ- მოსტევა:

— მე იძულებული ვრცელ უკელავე- რი გმეუიღნა, პოლ, რადგან შენ დიდნ ალარ დაბრუნდი, იმათ უკე- ლობ—შენმა უფროსმაც, ვაჭრმაც და

— მაგრამ ის დღე ხომ დაგვიღგა, როდესაც შენი უდანაშაულობა გა- ტყის მომყიდვება მომთხოვეს ფუ- მოჩანდა, პოლ; არ მესმის შენზე ეჭვი ლა; გროვსაც ალარავინ მენდო. პმას- როგორ აიღეს!

— მე იმათ უნდა ჰქონდო. ის ავ- და ექმია მომეწვია; რვა კვირა იწვა ზაკი სიკედილის წინედ რომ არ მინ-

ელარ ვნახეო, სწორს „შრომის“ ბ. მ—ი! ზეიკეირის, რა ეგონა ბ. პ. მ—ს, და ან რა უნდა ჰგონებოდა? თუ ის ეგონ, იქნება რომ პეტერ- ბურლში რუსთველები, თამარ-დელაფ- ლები და სოლომონ-მაჯულები დახვ- დებოდნ?! რატომ არ იცოდა, რომ მას აქ დახვედებოდა მხოლოდ სწავლა

განათლების მეძიებელი ახალ-გაზლო- ბა? ბ. პ. მ. გვიოთს აქაურ ქართვე- ლებს ამერლებად და იმერლებად. იგი ჰპოულობს, რომ იმერლები კაი ბი- ჭები ყოფილან და ამერლები კი არაუ- რად ვარგებულან! აგრე სჯის „შრო- მის“ აკტორიტეტი ვაჟების შესახებ. მალებზე კი სულ წინააღმდეგი აზ- რი შეუდგენია: თუ ვაჟებში იმერ- ლები უართ კოჩალები, მაგი- ერში, ქალებში ამერლები არიან კარ- გებაო! არ ვიცით, რა გაკეთეს კო- რეპონდენტის ნაქებმა იშერლებმა და რა დაშვებს მისგან ნაძაგებმა იმე- რლებმა ვაჟებმა, ერთის მხრით, და მე- როვს მხრით რა ოქროს მოებს უშე- ნებენ ბ. პ. მ—ს ამერლები ქალები. აქაურებითაც არ დაკმაყოფილებულა „შრომის“ აკტორიტეტი და საზოგადოდ აღვარებს, რომ ბურთი და მოედანი იმერლებს დარჩებათო, ამერლებს კი სრულიად გაპერიობით ენერგია და სახეო და სხ—და—სხ. აი, ეს გახლავს ის საფუძლიანი სიტყვები, რომლე- ბისთვისაც „შრომის“ რედაქციას თა- ვის გაზეთის ფერდები გარდაუშლია!

ჩენ შემთხვევაში: სომხები სპეკ- ტაკლ-კონცერტებს მართავნ და ქარ- თველები ვერ ახრხებენო (?), სომხე- ბი უნივერსიტეტშიც კი აკრავენ კედ- ლებზე სომხურად დაწერილ გამოცხა- დებებსო!!

სპეკტაკლს ხან კონცერტს წელი- წადში ერთხელ ყოველთვის ემართავთ, და ისე რა გასაკეირეველია, რომ პე- ტერბულში ეს საძნელო საქმეა და ამისთვისაც ბევრს ვცოდვილობთ? „შრომის“ კორესპონდენტს ლუმის ჩადებასავით აღვილი ჰერნებია აქ სპეკტაკლ-კონცერტების გამართება!

თუ სომხები წელიწადში ორ სპეკ- ტაკლს თუ კონცერტს მართავნ და ჩენ-კი ერთს, ეს იქიდამ წარმოსდგე- ბა, რომ სომხების-ტუდენტი ასა აქ და ათასი სხვა გარეშე დამხმარებელი და შემწე პირები და ჩენ კი—ქართ- ველი—ოც-და-ხუთი ერთ და ორი- თე გარეშე პირი.— უნივერსიტეტში გაკრული ნაკუშ ქალალდზე რა უნდა ვსტევა?

ჩენ შემთხვევაში: ბ. პ. მ—ი რომ იმათზე სახე ვერ ვაპოვნეო! მრთი სულელი კაცი სცხოვრებდა თურმე

კვეყანაზე. მრთხელ მან იღლ სარკე ჩახედა შიგ და დაინახა თავისი უშე- გავსა და მაიმუნური სახე, მაგრამ სულელი ისეთი მაღალ შეხედულების იყო თავის თავზე, რომ მაინც გა-

დობილიყო, მე ხომ სიკედილამდი დაჭერილი ვიქმნებოდი.

— მაშ მკელელი იპოვეს?

— ზახსოვს ორის წლის წინედ ჩენ თან რომ მუშაობდა ქენიგსბერი- ცი?

— ნუ თუ?

— სწორედ იმას მოუკლავს საწყა- ლი დედა-კაცი; თითონვე აღვიარ- სიკედილის წინედ.

— მაშ ის იყო მკელელი! დაიყვი- რა დედა-კაცმა და სიბრაზით მუშტი მოიღერა.— მაგრამ დიდ ხანს არ ფი- ქიობდა დამნაშავეზედ, ალერსით შე- ხედა ქმარს და უთხრა:

— მაღლობა ღმერთს, რომ დამნა- შავე გამოჩნდა და შენ დამიბრუნდი. მერე მიიკვეთა, რომელმაც ცი- რიოლის შემდეგ ჩაიძინა და ჩურჩუ- ლით უთხრა:

— ბავშვი ჯერ ას მოსულიერებუ- ლი! მას კაი მოელა აქლდა. მელა კი ალარა გვიკირსრა, შენ მუშაობას მიჰყობ ხელს და...

— თა, არა— შეკეირა ქმარმა,— გერ უნდა მიზღვის შემდეგ მას და დაუკავშირდათ გავლილი ტან- ჯული და უკეთებიც და უმედო აშშოც.

(შემდეგი სეგად)

